

Bemærkninger til Lovudkastet.

Kapitel I.

Efter gældende dansk Ret, Forordning 21. Maj 1845 § 18, er Manden ved Hustruens Død ikke pligtig at skifte Fællesformuen med deres fælles Livsarvinger, og først naar han engang dør eller gifter sig paany, skal Boet skiftes. Samme Ret til at sidde i uskiftet Bo, som saaledes tilkommer Manden, kan han ved Testamente tillægge Hustruen. Har han ikke gjort dette, kan hun kun med Skifterettens (i København Overpræsidentens) Tilladelse sidde i uskiftet Bo med fælles Livsarvinger, og kun indtil Arvingerne bliver myndige; for at opnaa Tilladelsen skal hun godtgøre at være »en huslig og forstandig Kvinde«. Efterlader den førstafdøde Ægtefælle sig Særkuldbørn, kan den længstlevende, hvad enten det er Manden eller Hustruen kun med Skifterettens Samtykke og kun, indtil Børnene bliver myndige, sidde i uskiftet Bo med dem. Der maa da efterhaanden skiftes med hvert Barn, naar det bliver myndigt, forsaavidt vedkommende Arving ikke samtykker i, at Ægtefællen fortsat hensidder i uskiftet Bo.

Er der fuldstændigt Særeje, er uskiftet Bo begrebsmæssig udelukket, da der ikke foreligger noget fælles Bo, der kan deles; men er der blot delvist Særeje, er der intet til Hinder for Hensidden i uskiftet Bo med Fællesboet, idet Særejet da holdes udenfor, baade førstafdødes Særeje, som falder i Arv, og den længstlevendes, som forbliver i hans Besiddelse uden at indgaa i det uskiftede Bo.

Fra forskellig Side er der oftere fremsat Ønske om, at Mand og Kvinde ogsaa paa dette Punkt stilles lige, saaledes at der tillægges Hustruen samme Ret som Manden til at hensidde i uskiftet Bo. Forslag herom blev fremsat i 1908, jfr. Regeringsforslaget til Lov om nogle Forandringer i Kvinders Retsstilling (Nr. 133) af 27. Maj 1908, men Forslaget blev ikke gennemført.

Da der nu er forelagt Rigsdagen Forslag til Lov om Ægteskabets Retsvirkninger, hvorved hver Ægtefælle faar den fulde Raadighed over sin Formuesfære (sin Bo-

del), opstaaer imidlertid det Spørgsmaal, om Instituttet uskiftet Bo herefter overhovedet mere er paa sin Plads, eller om det ikke maa forsvinde sammen med den gamle Raadighedsordning.

En nærmere Undersøgelse vil imidlertid vise, at den nye Raadighedsordning ikke giver Anledning til, endsige nødvendiggør en Forandring i Retsforholdene paa dette Punkt. Retsgrunden til Adgangen til at sidde i uskiftet Bo er den, at det skønnes ubilligt, at en Ægtefælle paa Grund af sin Ægtefælles Død skal tvinges til at udlodde en væsentlig Del af den Formue, hvorpaa hans økonomiske Forhold hviler. En saadan Udlodning kan virke fuldstændig ødelæggende for den efterlevendes Levevej, hvis Formuen f. Eks. er anbragt i en Bedrift, Landejendom, Fabrik eller lignende, eller hvis dens Renter eller Udbytte paa anden Maade er den Indtægt, hvoraf Familien har levet, idet en Udlodning ikke vil kunne ske uden ved et Salg af Ejendommen, en Formindskelse af den rentebærende Kapital o. s. v., saaledes at Ægtefælless økonomiske Stilling vilde blive stærkt forringet. Endvidere er Forholdet ofte det, at Formuen blandt andet skal danne det nødvendige økonomiske Grundlag for Børnenes Opdragelse, saaledes at det i alt Fald for en Tid er i Livsarvingernes egen Interesse, at den forbliver samlet. Hertil kommer for Mandens Vedkommende endnu den Betragtning, at han ofte har raadet over praktisk taget hele Formuen, og at den Omstændighed, at Hustruen dør, ikke synes tilstrækkelig i motivere, at han derigennem skal berøves en betydelig Del af sit Raadighedsomraade. En modsat Regel vilde friste Manden til at beskytte sig ved Oprettelse af Ægtepagt, der sikrede ham hans egen Arbejdsfortjeneste som Særeje, hvilket vilde være en for Hustruen ugunstig og ofte uretfærdig Ordning, især naar hun ikke selv drev selvstændig Virksomhed. Endelig skal det bemærkes, at der i Nutiden findes en stigende Trang til at begunstige Ægtefællen fremfor Arvingerne, og uskiftet Bo er et blandt flere Midler hertil, et Middel, der tilmed har den